

FROG GRACJAN KLAUDIUSZ

10A wes
+ "Młot"

11

/1911 - 1951/, pseud. "Sulisław", "Góral", "Zapora", "Mocarny", "Szczerbiec"] 10A podany dnu

Urodzony 3 grudnia 1911 r. w miejscowości Laskówka woj. lwowskie /obecnie przemyskie/ jako syn Stanisława - nauczyciela, kierownika szkoły powszechnej i Bronisławy z Pawłowskich - również nauczycielki.

Po uzyskaniu w Tarnobrzegu matury w 1930 r. wstępuje do Szkoły Podchorążych Piechoty w Ostrowi Mazowieckiej. W 1933 r. mianowany podporucznikiem zostaje przydzielony do 2 Pułku Strzelców Podhalańskich w Sanoku. W r. 1936 w stopniu porucznika skierowano go do Centrum Wyszkożenia Oficerów Broni Pancernej w Modlinie. Po przeszkoleniu służy kolejno w 4 Bat. Panc. w Brześciu, w 7 Bat. Panc. w Gronie, zaś od wiosny 1939 r. w 33 Dywizjonie Pancernym w Wilnie. Zawiera związek małżeński z Janiną Szemiot-Półoczańską. Kampanię wrześniową odbywa jako dowódca szwadronu techniczno-gospodarczego Dywizjonu Pancernego Wileńskiej Brygady Kawalerii. Pod Tomaszowem Lubelskim dostaje się do niewoli. Ucieka z niej w Krakowie 17 października 1939 r. Od 19 października do 3 listopada 1939 r. przebywa w więzieniu NKWD w Przemyśle, skąd udaje mu się zbiec i wrócić do Wilna. Od listopada 1939 r. działa w konspiracyjnym kole pułkowym oraz w rejonie Śródmieście pod pseud. "Młot". 19 marca 1941 r. aresztowany przez NKWD i osadzony w więzieniu w Wilnie. 23 czerwca 1941 r. uwolniony przez polskich kolejarzy z transportu do ZSRR. Wraca do pracy konspiracyjnej w dzielnicy "B" rejonu 2 - "Śródmieście" pod pseud. "Sulisław". We wrześniu 1943 r. tworzy oddział partyzancki AK w okolicy Sużan i przybiera pseud. "Góral", a następnie "Szczerbiec". Dzięki jego wybitnym zdolnościom wojskowym i organizacyjnym jako dowódcy oddział - już jako → 3 Brygada Partyzancka - w okresie walk o Wilno stanowi jednostkę w sile dobrze wyszkolonego, uzbrojonego i zmotoryzowanego batalionu liczącego ponad 750 żołnierzy, w tym szwadron kawalerii. W okresie działań partyzanckich Brygada odnosi znaczne sukcesy.

Ranny w bitwie pod Murowaną Oszmianką, stoczonej z 13 na 14 maja. Za wzorowe dowodzenie Brygadą w walkach o Wilno awansowany do stopnia kapitana.

Podczas odprawy w dniu 17 lipca 1944 r. w miejscowości Bogusze zostaje podstępnie aresztowany wraz z dużą grupą oficerów AK. Więziony w Wilnie do 1 września 1944 r. Od 11 września "internowany" w obozach w Riazaniu i Diagilewie, skąd ucieka w marcu 1946 r. i pod nazwiskiem Czesław Leśniewski wyjeżdża z Wilna do Łodzi. Tu aresztowany ^{10 lipca 1948 r.} pod fałszywym zarzutem działalności w Ośrodku Mobilizacyjnym Wileńskiego Okręgu AK. W dniu 13 listopada 1950 r. wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie /nr spr. 313/50/ zostaje skazany na karę śmierci za działalność w okresie okupacji. Zatwierdzony przez Najwyższy Sąd Wojskowy wyrok został wykonany w dniu 11 maja 1951 r. w centralnym więzieniu Warszawa I na Mokotowie. W postępowaniu rehabilitacyjnym uniewinniony wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Warszawie /nr VII K 146/57/ 17 stycznia 1959 r.

Minister Obrony Narodowej w r. 1974 odznaczył go pośmiertnie Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari, Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami /nadanymi przez Komendanta Okręgu Wileńskiego AK → gen. "Wilka"/ oraz Krzyżem Walecznych. Symboliczny grób kpt. Gracjana Fróga "Szczerbca" znajduje się na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie.

Z. Kłosiński, Przed 40 rocznicą śmierci kpt. Gracjana Fróga. "Polska Zbrojna" 199

nr 85

8p

121

Zygmunt Kłosiński
Olgięrd Christa

60